

ریاست جمهوری
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

«بسمه تعالی»

در اجرای ماده ۱۲ کنوانسیون بین المللی حفظ میراث فرهنگی ناملموس و قانون احقاق جمهوری اسلامی ایران به
کنوانسیون فوق مصوب سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی و مواد ۳ و ۲ آیین نامه اجرایی قانون
مذکور مصوب مورخ ۸۷/۱۱/۶ هیئت محترم وزیران و بنا به پیشنهاد مدیر کل محترم دفتر ثبت آثار
موضوع فرهنگی ناملموس ((تدریب))

با مشخصات ذیل:

گستره موضوع فرهنگی ناملموس: ملی

قدمت میراث فرهنگی ناملموس: تاریخی

به شماره ۱۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۲ در فهرست عادی میراث ناملموس ثبت گردید.

مسعود علویان صدر

معاون حفظ و احیاء و ثبت آثار

حسینعلی وکیل

مدیر کل دفتر ثبت آثار

Emblem

The President's Office

The Iranian Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization

In the Name of God

In Compliance with Article 12 to the International Convention on the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, and referring to the Rule of the Islamic Republic of Iran's Joining the mentioned Convention approved in 2005, at the Iranian Islamic Consultative Assembly, and based on the proposal submitted by the General Director of the Office for Inscriptions and Preservation and Revitalization of Intangible and Natural Heritage, intangible Cultural Heritage Element titled

“Tahzib”

in Iran with the following particulars:

Domain of the Intangible Cultural Heritage Element: *National Wide*

Age of the Element: **From the ancient time**

Is, hereby, inscribed on this date of 12. January. 2010 as No. **100**, on the Iranian National List of the Intangible Cultural Heritage.

Hassan-Ali Vakil
General Director of the Office for
Inscriptions and Preservation and
Revitalization of Intangible and
Natural Heritage
(Signed)

Masoud Alavian Sadr
Deputy of
Cultural Heritage
(Signed)

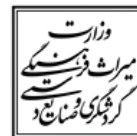

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
معاونت میراث فرهنگی

چکیده مختصر عنصر
«هنر تذهیب»

میراث فرهنگی ناملموس

اداره کل ثبت و حریم آثار، حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی
۱۴۰۰

چکیده‌ی مختصری از سیاهه‌ی ملی میراث ناملموس
جمهوری اسلامی ایران،
درباره‌ی

«هنر تذهیب»

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی این عنصر میراث فرهنگی ناملموس را تحت شماره ۱۰۰ در تاریخ ۶ بهمن ماه ۱۳۸۷ ثبت نمود. (این سیاهه‌ی ملی در اسفند سال ۱۴۰۰ بروزرسانی شده است.)

۱- نام عنصر

هنر تذهیب

۲- رده‌بندی عنصر

خیر- سنت‌ها و تجلیات شفاهی، از جمله زبان‌ها به عنوان محملی از میراث فرهنگی ناملموس

خیر- هنرهای نمایشی

بله- کارهای اجتماعی، آیینی و رویدادهای بزمی

خیر- دانش و اقدامات مربوط به طبیعت و جهان

بله- صنعت‌گری سنتی

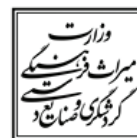
خیر- فضاهای فرهنگی

خیر- موارد دیگر

۳- گستره‌ی جغرافیایی عنصر

گستره این عنصر در سراسر ایران پراکنده می‌باشد، این عنصر به ویژه در مراکز استان‌ها مورد توجه بوده و هنرآموزان و هنرجویان بسیاری به یادگیری این میراث ناملموس از دیرباز می‌پردازند.

۴- نام جامعه

هنرهای سنتی (کتابت و نگارگری)

۵- توضیح مختصر عنصر

تذهیب را زراندود یا طلاکاری نیز می‌نامند. دلیل این نام‌گذاری استفاده از محلول‌های طلا برای طراحی نقوش تذهیب بوده است. اما لغت تذهیب را در اصطلاح می‌توان به معنی آراستن نیز دانست. چرا که هدف اصلی هنر تذهیب، آراستن صفحات کتاب، قطعات خوشنویسی و حاشیه نقاشی‌ها، به ویژه صفحات قرآن کریم است. این هنر قبل از اسلام نیز رواج داشت و در آن زمان زرنگاری نامیده می‌شد. پس از ظهور اسلام، در ایران برای تزئین قرآن استفاده می‌شد. قرآنهاي خوشنویسی و تذهیب قرون اولیه اسلامی مشابه نقاشی‌های تزئینی دوره ساسانی است. تذهیب مانند نگارگری، دارای سبک‌های مختلفی است. از جمله سبک‌های تذهیب می‌توان به سبک سلجوقی، سبک ایلخانی، سبک تیموری، سبک شیراز، سبک صفوی و سبک قاجار اشاره کرد. در این عنصر با استفاده از رنگ‌های طلایی، لاجوردی، شنگرفی، سبز، زرد و سفید آثار بدیعی خلق می‌شود. ابزار آن شامل قلم‌مو، خط‌کش، پرگار و مهره است.

۶- اطلاعات در مورد انتقال این عنصر

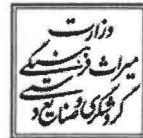
این عنصر هم به شکل غیررسمی (خصوصی) و هم رسمی (دانشگاهی و آموزشگاه‌ها) منتقل می‌شود. در حال حاضر این هنر از چهار طریق حفظ و منتقل می‌شود که عبارتند از:

- ۱) کتاب‌های آموزشی: کتاب‌های زیادی برای آموزش همراه با استاد و خودآموزی تذهیب نوشته و منتشر شده که استقبال فراوانی از آن‌ها انجام گرفته است. علاوه بر این کتاب‌ها، در شبکه‌های اجتماعی و سایت‌های اینترنتی نیز این کار انجام می‌شود.
- ۲) موسسات خصوصی و فرهنگسراهایی در سطح کشور، مجوز دریافت کرده و مشغول آموزش این هنر توسط هنرمندان مربوطه به متقاضیان هستند.
- ۳) دانشگاه‌هایی در کشور دارای رشته کتابت و نگارگری و رشته هنر اسلامی هستند که بر اساس سرفصل دروس و شرح درس مصوب وزارت علوم و آموزش عالی و از طریق استادان مجرب آموزش نظری و عملی، جذب و آموزش دانشجویان- هنرجو را برعهده دارند.
- ۴) برخی از استادان مطرح به صورت خصوصی و انفرادی به هنرجویان در کارگاه‌های شخصی خود به آنان به آموزش می‌دهند و این امر بسیار رایج است.

۷- میزان تداوم عنصر

✓ عالی

خوب

متوسط

ضعیف

خیلی ضعیف

۸- نیاز به اقدامات پاسدارانه‌ی فوری

بله

✓ خیر

۹- نام نهادهای ذی‌ربط دولت عضو

- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

- موسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی

- فرهنگستان هنر

- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

- وزارت علوم و آموزش عالی

- انتشارات صدا و سیما

بروزرسانی شده در اسفندماه ۱۴۰۰

مصطفی پورعلی

مدیر کل ثبت و حریم آثار، حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی

*The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts
Deputyship for Cultural Heritage*

*A SHORT EXTRACT OF THE ELEMENT
“The Art of Tazhib”*

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE
(NATIONAL INVENTORY LIST)

*OFFICE FOR INSCRIPTION OF PROPERTIES AND REVITALIZATION OF ICH AND NATURAL HERITAGE
2022*

A Short Extract from the National Inventory List of the Intangible Cultural Heritage of The Islamic Republic of Iran

Regarding
“ART OF TAZHIB EFTARI AND ITS SOCIO -CULTURAL TRADITIONS”

The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts (IMCHTH) registered this ICH Element under the NO. 2551, dated 28 Jan. 2022. (The National Inventory has been updated in February 2022.)

1. Name of the Element

“Art of Tazhib”

2. Category of the Element

- NO - Oral traditions and expressions, including languages as vehicle of the intangible cultural heritage
- NO - Performing arts
- NO - social practices, rituals and festive events
- NO - knowledge and practices concerning nature and the universe
- YES - traditional craftsmanship
- NO - cultural spaces
- NO- others

3. Geographic Scope of the Element

The element is well respected and recognized all over Iran. It is more practiced in capitals of the provinces than in other places. Now, many art students are nationwide interested in this element.

4. Name of Community

Traditional arts (painting and calligraphy)

5. Description of the Element

Tazhib is also referred to as “Zar-an-dūd” and/or “Talā-kārī”, terms that mean covered in gold or driven in gold. The logic behind this nomenclature needs to be sought in the essence of the practice where gold solutions were used for painting relevant shapes and figures. However, the term Tazhib is also known to refer to beautifying, a term that is rooted in the main purpose of the art of Tazhib, which is beautifying pages in books, pieces of calligraphy work and decorating drawings at the sides of books, especially decorating pages of the Holy Qur’an.

The art of Tazhib was also prevalent in the pre-Islamic era, when and where it was known as “*Zar-negārī*”. With the advent of Islam, Tazhib was used in Iran to beautify pages of the Holy Qur’an. Calligraphy and Tazhib artistic Qur’ans remaining from the early Islamic era are similar to the drawings of the Safavid period.

As in the case of miniature, Tazhib is diverse in style. Of its different styles, reference can be made to: Seljuk Style, Ilkhanid Style, Timurid Style; Shiraz Style; Safavid Style; and Qajar Style.

The practitioners use the following colours: gold, azure, vermilion, green, yellow, white to create new artworks.

The tools specific to this art are: Paint brush, ruler, compass and agate.¹

6. Information on the Transmission of the Element

The element is transmitted informally (private) and formally (academic: universities and training institutions).

Currently, the art of Tazhib is safeguarded and transmitted in four ways:

1. Educational books: many books are published for either learning under the supervision of a Master educator or for self-learning/teaching purposes. These publications are all highly welcomed. In addition to the books, training can take place online on relevant websites and/or social media.
2. Private national institutions and cultural centres with legal permits.
3. Universities that offer study courses on calligraphy and painting (*Ketabat va negargari*) and Islamic Art. These institutions offer academic courses to interested applicants based on curricula defined by the Ministry of Science, Research and Technology. Classes are taught by Master educators both in theory and in practice.
4. Private lessons offered by Master educators: some Master educators offer private teaching sessions to learners at private workshops. This type of teaching is very popular.

7. Level of Viability of the Element

- Excellent
- Good
- Average
- Weak
- Very weak

8. Need to Urgent Safeguarding (if any)

- Yes
- No

9. Names of the Concerned NGOs, private sector or governmental entities

- Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

¹ (“*Mohreh*”: a small object with a short thin handle and a slanted head that is used for smoothing out the paper).

- Astan-e Quds Razavi, Institute for Artistic Creations
- Academy of Arts
- Ministry of Culture and Islamic Guidance
- Ministry of Science, Research and Technology
- Publications Centre of the Islamic Republic of Iran Broadcasting

*The National Inventory List has been Updated in
March 2022*

Mostafa Pourali

**Director General of Office for Inscription of
Properties and Revitalization of ICH and Natural
Heritage**

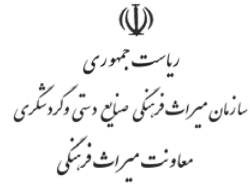

فهرست آثار ملی ایران میراث فرهنگی ناملموس

دفتر ثبت و حریم آثار،
حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی
1400

شماره ثبت	نام عنصر	تاریخ ثبت	گستره جغرافیایی
۹۳	کلاه بختیاری	1388/12/19	چهارمحال و بختیاری
۹۴	مراسم آق قویون ترکمن	1388/12/19	منطقه‌ای
۹۵	داغ درمانی	1388/12/19	ملی
۹۶	رقص خنجر	1388/12/19	منطقه‌ای
۹۷	قالی بافی کرمان	1388/12/19	کرمان
۹۸	هنر معرق کاری با چوب	1388/12/19	ملی
۹۹	تعزیه در ساوجبلاغ	1388/12/19	تهران
۱۰۰	تذهیب	1388/12/19	ملی

ملی	1388/12/19	جشن مهرگان	۱۰۱
ملی	1389/02/20	خطبه حضرت زهرا (س)	۱۰۲
ملی	1389/02/20	تقویم جلالی	۱۰۳
قم	1389/02/21	خرمهره قم	۱۰۴
همدان	1389/02/21	سفال و سرامیک لالچین	۱۰۵
گیلان	1389/02/29	علم واچینی	۱۰۶
اذربایجان شرقی	1389/03/01	موسیقی اشیقی اذربایجان شرقی	۱۰۷
خراسان شمالی	1389/03/04	کلاه کرکی	۱۰۸
اصفهان	1389/03/08	مراسم گلاب گیری قمصر کاشان	۱۰۹
منطقه‌ای	1389/04/12	مهارت بافت قالی اذربایجان	۱۱۰

*The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts
Deputyship for Cultural Heritage*

*NATIONAL INVENTORY LIST OF
The Islamic Republic of Iran*

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE
(REPRESENTATIVE LIST)

*Office for Inscriptions and Preservation and Revitalization
of Intangible and Natural Heritage*

20۲۲

<i>Reference No.</i>	<i>Name of the Element</i>	<i>Date of Inscription</i>	<i>Geographical Domain of the Element</i>
93	Bakhtiari Traditional Cap	03 Dec. 2009	Chahar Mahal va Bakhtiari Province
94	Traditional Ceremony of Agh Ghoyoun of Turkmen	03 Dec. 2009	Regional
95	Dāgh Trapy	03 Dec. 2009	National
96	Dagger Dance	03 Dec. 2009	Regional
97	Carpet Weaving of Kerman	03 Dec. 2009	Kerman Province
98	Art of Wood Laid	03 Dec. 2009	National
99	Ta'zia in city of Savojbolagh	03 Dec. 2009	Tehran Province
100	The Art of Tazhib (Illumination)	12, Jan. 2010	National
101	Celebration of Merhgan	20 Jan. 2019	National
102	Sermons of Hazrat Fatima	10 May 2009	National
103	Iranian (Jalali) Calendar	10 May 2009	National
104	Kharmohre of Qom	11 May 2009	Qom Province
105	Pottery and Ceramics of Lalejin	11 May 2009	Hamedan Province
106	Flag Uncovering (Alam Vāchīnī)	19 May 2009	Gilan Province
107	Āsheghi Folk Music of Eastern Azerbaijan	22 May 2010	E. Azerbaijan Province
108	Traditional Woolen Hat (Korki Hat)	25 May 2010	N. Khorasan Province
109	Golabgiri ("Making Rosewater") in City of Ghamsar, Kashan	29 May 2010	Isfahan Province
110	Traditional Skills of Carpet Weaving of Eastern and Western Azerbaijan	03 July 2010	Regional